

TAISNĪGUS RISINĀJUMUS DARBINIEKIEM

MANIFESTS 2024. GADA EIROPAS
PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM

TAISNĪGUS RISINĀJUMUS DARBINIEKIEM

MANIFESTS 2024. GADA EIROPAS PARLAMENTA VĒLĒŠANĀM

Eiropas Arodbiedrību konfederācija (ETUC) pārstāv vairāk nekā 45 miljonus darbinieku, 93 nacionālās arodbiedrību organizācijas, kā arī 10 Eiropas arodbiedrību federācijas.

2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanas ir svarīgākās Eiropas Parlamenta vēlēšanas vairāku gadu garumā. Tās noteiks, vai Eiropa turpinās iet progresa un solidaritātes ceļu, kā mēs to redzējam Eiropas reakcijā uz Covid-19 krīzi, un atbalstīs strādājošos cilvēkus un viņu kopienas visā kontinentā; vai arī tā atgriezīsies pie taupības pasākumiem ar uzbrukumiem strādājošo tiesībām.

ETUC un ar to saistītās organizācijas augstu vērtē savu autonomiju. Šis manifests ir aicinājums apstiprināt turpmāk minētās apņemšanās kā Eiropas redzējumu nākamajiem pieciem gadiem.

Šī manifesta vīzija ir par Eiropu kā cilvēku un tautu kopienu, kurā ikviens var brīvi dzīvot mierā un strādāt, nebaudoties no nabadzības, nedrošības, necieņas, diskriminācijas, vardarbības, kara vai apspiešanas: Eiropu, kas ir lieliska vieta, kur dzīvot, strādāt, audzināt bērnus, rūpēties par saviem mīļajiem, doties pensijā un novecot. Eiropu, kas praksē īsteno Eiropas sociālo tiesību pilāru. Eiropu, kas aizsargā cilvēka pamattiesības, tostarp, reproduktīvās tiesības, tiecoties panākt dzimumu līdztiesību.

Mēs aicinām visas Eiropas politiskās partijas un to kandidātus atbalstīt vērtības un prioritātes, kas izriet no [ETUC vērtību hartas](#), [Berlīnes Manifesta](#) un [Rīcības programmas](#), ko ETUC 15. kongresā 2023. gada maijā pieņēma arodbiedrību līderi no visas Eiropas.

Mēs aicinām partijas, kustības un strādājošos atvairīt draudus, kas nāk no labējā spārna politiskajām partijām, kas negodīgi apgalvo, ka atbalsta strādājošos, lai gan patiesībā uzbrūk arodbiedrībām un demokrātiskajām tiesībām, graužot cilvēktiesības un, jo īpaši, sievietes tiesības. Ir jānoraida sadarbība ar labējā spārna politiskajām partijām Eiropas Parlamentā un citās Eiropas institūcijās.

Mēs aicinām strādājošos, studentus, pensionārus un visus cilvēkus Eiropā balsot Eiropas Parlamenta vēlēšanās un paust savu viedokli par godīgāku un sociālāku Eiropu.

Neraugoties uz arodbiedrību un citu progresīvu spēku panākumiem, Eiropā saistībā ar sociālo taisnīgumu pastāv ārkārtas situācija. Pēdējā gada laikā strādājošie ir cietuši rekordlielu reālo algu samazinājumu, savukārt negodīgi darba devēji turpina reģistrēt rekordlielu peļņu. Tikmēr ES institūcijas draud atgriezties pie taupības un pavērt durvis tālākai darba tiesību prasību mazināšanai, sodot darbiniekus.

Tā vietā mums ir vajadzīgas Eiropas vēlēšanas, lai nodrošinātu tādu Eiropas Parlamentu un Eiropas Komisiju, kura apņemas strādāt, lai panāktu taisnīgu Eiropu ar drošām darbavietām, cienīgu atalgojumu, lieliskiem sabiedriskajiem pakalpojumiem, sievietes tiesībām un vienlīdzību visiem, stabilām darbinieku tiesībām un nostiprinātām koplīguma pārrunu tiesībām un sociālo dialogu. Ir jānovērš uzbrukumi arodbiedrībām: arodbiedrību darbības traucēšana ir jāsoda kā noziegums. Tas ir nepieciešams, lai aizsargātu un stiprinātu demokrātiju Eiropā.

Kopā mēs varam sasniegt šo svarīgo misiju Eiropai, kuru varam lepni nodot nākamajām paaudzēm.

DIVPADSMIT APŅĒMŠANĀS TAISNĪGIEM RISINĀJUMIEM DĀRBINIEKIEM

1 Labākas darba vietas un ienākumi

Veikt efektīvus ES pasākumus, lai aizsargātu darbavietas un ienākumus, tostarp pensijas, veicot izšķirošus pasākumus, lai risinātu dzīves dārdzības krīzes sociālo dimensiju. Eiropai vajag algu pieaugumu! Veicināt algu pieaugumu un atbalstīt augšupejošu ienākumu un darba apstākļu konverģenci, tostarp ieviešot Eiropas sistēmu, lai veicinātu algu konverģenci augšup, un stingrāku rīcību ES līmenī, lai novērstu darba samaksas atšķirības starp dzimumiem.

2 Nedroša darba izbeigšana un darba apstākļu uzlabošana

Izbeigt nedrošu darbu, garantējot tiesību aktos nostiprinātas tiesības uz darba līgumiem uz nenoteiktu laiku un darba līgumiem uz pilnu darba laiku, kā arī aizliedzot neapmaksātas prakses. Palielināt darbinieku kontroli pār darba laika elastību un samazināt darba laiku. Aizsargāt attālināta darba veicēju tiesības, tostarp tiesības atvienoties, un aizliegt agresīvu un necienīgu darbinieku uzraudzību.

3 Atbalsts arodbiedrībām, koplīgumu pārrunām un sociālajam dialogam

Aizstāvēt un stiprināt arodbiedrību un darba ņēmēju tiesības, tostarp starptautiski garantētas tiesības, apvienoties, arodbiedrību tiesību piekļūt darba vietām, tiesības uz koplīgumu pārrunām, kā arī tiesības streikot. Palielināt koplīgumu slēgšanu, tostarp ambiciozi ieviešot Direktīvu par adekvātu minimālo algu ES, kura tiecas uz 80 % koplīgumu pārklājumu, un Direktīvu par darba samaksas pārredzamību dzimumu līdztiesības jomā. Nostiprināt demokrātisku līdzdalību darba vietās, primāri stiprinot tiesības uz koplīgumu pārrunām, ieviešot visaptverošu ES regulējumu attiecībā uz darbinieku informēšanu, konsultēšanu un līdzdalību un pilnībā aizsargājot labi funkcionējošas koplīgumu pārrunu sistēmas.

4 Drošs darbs

Uzlabot un paplašināt ES tiesību aktus arodiveselības un darba drošības jomā un citas Eiropas iniciatīvas, lai sasniegtu nulli negadījumu skaitu darba vietā vai darba izraisītus nāves gadījumus, tostarp attiecībā uz māsasaimniecību darbiniekiem. Novērst psihosociālos riskus, kā arī uzmākšanos un kaunināšanu tiešsaistes darbā, pieņemot Eiropas direktīvu. Ieviest ES tiesību aktus, kas nosaka temperatūras darba vietā ierobežojumus. Izstrādāt iniciatīvas, lai nodrošinātu darba ņēmēju un arodbiedrību tiesību pilnvērtīgu piemērošanu un stiprinātu darba un sociālo tiesību kontrolējošos dienestus un sūdzību mehānismus. Nodrošināt visu veidu ar dzimumu saistītas vardarbības izbeigšanu darba pasaulē, tostarp tiešsaistē.

5 Taupības pasākumu noraidīšana — ekonomika cilvēkiem un planētai

Noraidīt atgriešanos pie taupības politikas un veicināt jaunu ekonomikas modeli, kura centrā ir reālā ekonomika, darba vietu radīšana, cienīgs darbs un peļņas pārdale, izmantojot godīgu un progresīvu nodokļu sistēmu. Nodrošināt ekonomikas pārvaldības noteikumu pārskatīšanu, kas ietver ES Fiskālā pakta izbeigšanu un Stabilitātes un izaugsmes pakta reformu, lai to saskaņotu ar Eiropas sociālo tiesību pilārā ietverto tiesību īstenošanu.

Nodrošināt dalībvalstīm nepieciešamo manevra iespēju, lai finansētu ieguldījumus godīgai divkāršai pārejai. Ieviest jaunu fiskālo spēju investīcijām, ES suverenitātes fondu taisnīgai sociālekonomiskai pārejai un kopējiem labumiem, neļaujot atpalikt nevienai personai un nevienam reģionam. Regulēt finanšu, enerģijas un pārtikas preču tirgu un cīnīties pret spekulācijām. Atpakot nodokļu nemaksāšanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, kā arī nodrošināt pārmērīgas peļņas aplikšanu ar nodokļiem.

6 Spēcīga rūpniecības politika un sabiedriskie pakalpojumi

Īstenot spēcīgu Eiropas rūpniecības politiku ar ievērojamiem un efektīviem valsts un privātajiem ieguldījumiem, kas ir kvalitatīvu darba vietu un sociālā progresa pamatā. Nodrošināt uz starptautiski garantētām tiesībām balstītu piekļuvi augstas kvalitātes sabiedriskajiem pakalpojumiem, tostarp bērnu aprūpei un transportam. Nodrošināt tiesību uz atbilstošu, cienīgu un pieejamu mājokli pilnīgu ievērošanu. Garantēt kvalitatīvus pakalpojumus un tiesības darbiniekiem - pakalpojumu sniedzējiem sniegt kvalitatīvus pakalpojumus.

7 Valsts līdzekļi sociālajam progresam

Piemērot stingrus nosacījumus, kas aptver sociālos, nodokļu un vides kritērijus, kas saistīti ar visa veida valsts finansējumu un atbalstu uzņēmējdarbībai. Pārskatīt ES publisko iepirkumu noteikumus, lai nodrošinātu, ka valsts nauda tiek novirzīta uzņēmumiem, kuri ievēro darba ņēmēju un arodbiedrību tiesības, kuri ved pārrunas ar arodbiedrībām un uz kuru darbiniekiem attiecas koplīgumi.

8 Taisnīgas pārejas nodrošināšana

Nodrošināt taisnīgu digitālo pāreju, kuras pamatā ir uz cilvēku centrēta digitalizācija un efektīvs mākslīgā intelekta tiesiskais regulējums ar ES tiesību aktos nostiprināto principu "cilvēks kontrolē". Sasniegt klimata mērķus, izmantojot taisnīgu pāreju, tostarp direktīvu par taisnīgu pāreju darba pasaulē, paredzot un pārvaldot pārmaiņas, pamatojoties uz arodbiedrību līdzdalības un koplīgumu pārrunu principiem. Nodrošināt visiem tiesības uz mūžizglītību bez izmaksām darba ņēmējam un nodrošinot šo tiesību realizāciju darba laikā.

9 Cīņa pret sociālo dempingu un krāpšanu

Regulēt darba tirgus starpnieku lomu un ieviest ES vispārēju tiesisko regulējumu, kas ierobežo apakšuzņēmēju līgumu slēgšanu un nodrošina solidāru atbildību apakšuzņēmēju ķēdē. Uzlabot darbaspēka mobilitātes noteikumu izpildi caur efektīvāku Eiropas Darba iestādes (ELA) darbību.

10 Godīga, uz tiesībām balstīta pieeja migrācijai un patvērumam

Stiprināt drošus, likumīgus un regulārus migrācijas ceļus, uzlabot aizsardzību, tiesības un atbalstu migrantiem un patvēruma meklētājiem ES. Glābt dzīvības Vidusjūrā un pie ārējām robežām, arī atkārtoti ieviešot ES meklēšanas un glābšanas mehānismu. Noraidīt robežu eksternalizācijas politiku un iebilst pret daudzpusējiem un divpusējiem nolīgumiem ar valstīm, kas neievēro tiesiskumu un cilvēktiesības.

11 Progresīva Eiropas loma pasaulē

Nodrošināt, ka ES darbojas globāli un ar tirdzniecības politiku, kas atbilst ES sociālajam modelim, lai veicinātu mieru, demokrātiju, cilvēktiesības, tiesiskumu un globālo ekonomisko taisnīgumu, tostarp, lai izbeigtu Krievijas agresijas karu pret Ukrainu.

12 Taisnīgāka un demokrātiskāka Eiropa

Izveidot Sociālā progresa protokolu, kas jāiekļauj ES līgumos, lai garantētu, ka darbinieku un sociālās tiesības prevalē par ekonomiskajām brīvībām. Veicināt Eiropas iestāžu reformu, lai nodrošinātu sociālāku un demokrātiskāku ES. Atbalstīt ES paplašināšanos, pamatojoties uz pilnīgu darbinieku un sociālo tiesību ievērošanu, sociālo dialogu un ES sociālo acquis.

ETUC un ETUC dalīborganizācijas lūdz Eiropas politiskās partijas un to kandidātus atbalstīt darbinieku un arodbiedrību vērtības un prioritātes, kas noteiktas šajā manifestā 2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām, un sadarboties ar mums, lai panāktu konkrētus pasākumus, lai atbalstītu šīs vērtības un prioritātes Eiropas līmenī 2024.–2029. gada Eiropas Parlamentā.

#FairDealForWorkers